

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7697
Karar No : 2006/1235

Davacı : Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.
Bilkent 5. Cad. No.4/9 Bilkent/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

İstemin Özeti : IBM Türk Ltd. Şti. (IBM Türk) ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti. (Bildem)'nin yazılım geliştirme araçları pazarında hâkim durumda oldukları ve maliyetin altına satış yapmak suretiyle davacı şirketin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin 03.02.2005 tarih ve 05-07/62-27 sayılı Rekabet Kurulu kararının; Rekabet Kurumu uzmanları tarafından eksik incelemeye dayalı olarak verildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Öneraştırma süresince yapılan incelemelerde, Bildem ve IBM Türk'ün rakiplerinin faaliyetini zorlaştırmayı amaçlayan bir davranışını gösteren herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığı, ayrıca Bildem tarafından THY'ye yapılan satışların bu satışlarla ilgili olarak oluşan maliyetleri karşıladığının tespit edildiği, diğer yandan IBM-İrlanda tarafından Bildem'e yeniden satış amacıyla satılan yazılım bedellerinde belli bir indirim uygulanmış olmasına rağmen, bu indirim miktarının IBM-İrlanda'nın diğer müşterilerine yaptığı satışların bedellerinden düşük olmadığı tespit edildiği, bu nedenlerle şikâyet konusu hakkında bir soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : IBM-Türk ve Bildem'in yazılım geliştirme piyasasında davacı şirket tarafından yapılan şikâyet çerçevesindeki faaliyetlerinin ve fiyatlandırma davranışlarının 4054 sayılı Kanun'u ihlâl etmediğinden, davalı idarece tesis edilen işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Emin Celâlettin ÖZKAN'ın Düşüncesi : Dava; Rekabet Kurulunun 3.2.2005 tarih ve 05-07/62-27 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Tic.Ltd.Şti'nin; IBM Türk Ltd.Şti ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd.Şti'nin yazılım geliştirme araçları pazarlarında hakim durumda oldukları ve maliyetin altına satış yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasıyla yaptığı şikâyet üzerine hazırlanan 10.12.2004 tarih ve 2004-2-65/BN-02-Ek sayılı İlk İnceleme Raporunun görüşülmesi sonucunda şikâyet konusu hakkında ön araştırma yapılmasına karar verildiği, Rekabet Kurulunun 3.2.2005 tarihli toplantısında görüşülen Öneraştırma Raporu üzerine, davaya konu edilen Kurul kararı ile şikâyet konusu hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı yolunda karar alındığı anlaşılmaktadır.

Bu haliyle, davacı şirketin yaptığı şikâyet başvurusu üzerine usulüne uygun olarak hazırlanan İlk İnceleme Raporuna ve buna dayalı olarak hazırlanan Öneraştırma Raporu ve

eklerine göre, IBM Türk Ltd.Şti. ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd.Şti'nin yazılım geliştirme piyasalarında Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti. tarafından yapılan şikayet çerçevesindeki faaliyetlerinin ve fiyatlandırma davranışlarının 4054 sayılı Kanun kapsamına giren bir ihlal niteliğinde bulunmadığının tespiti üzerine, soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, bu nedenle şikayetin reddi yolunda alınan dava konusu kararda iptalini gerektirecek hukuka aykırı bir yön görülmemiştir.

Belirtilen nedenle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, IBM Türk ve Bildem'in yazılım geliştirme araçları pazarında hâkim durumda oldukları ve maliyetin altına satış yapmak suretiyle davacı şirketin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası ile 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin 03.02.2005 tarih ve 05-07/62-27 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

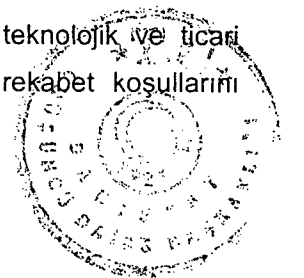
4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış, ve Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamış uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmıştır. Bunlar;

"a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

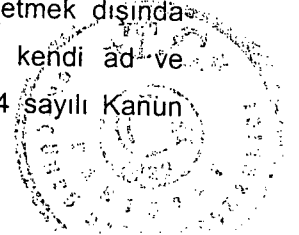
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7697
Karar No : 2006/1235

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" olarak sıralanmıştır.

Hâkim durum, bir ya da birden fazla teşebbüsün pazarda güçlü bir konumda bulunmasını, yani teşebbüsün pazarda rekabeti önleme veya serbestçe davranabilme ya da istediği stratejiyi pazara kabul ettirme gücüne sahip olmasını ifade eder. İlgili pazarı belirleyen iki temel unsur bulunmaktadır. Bunlar, coğrafi pazar ve ürün pazarıdır. İlgili coğrafi pazardan anlaşılması gereken aynı rekabet koşullarına sahip pazar alanıdır. Ürün pazarı ise ticari alışveriş konusu olan bir malın ya da hizmetin oluşturduğu pazardır. Bir teşebbüsün hâkim durumda bulunduğunu gösteren değişik ekonomik ve sosyal faktörler de bulunmaktadır. Buna göre hâkim durumun tespitinde, ilgili ürün ve coğrafi pazarın yanısıra ilgili zaman dönemi, ürünün ikame edilebilirliği, çapraz esnekliği, pazarın homojen yapıda olması, pazardaki rakiplerin sayısı ve pazar payları gibi hususların da incelenmesi gerekmektedir.

Kısaca hâkim durumun tespiti konusunda yapısal, işlevsel ve ekonomik güce dayalı olmak üzere çeşitli değerlendirme ölçütleri vardır. Hâkim durumun varlığı tamamen iktisadi analizlere dayanarak araştırılması gereken bir konu olup, hakim durumun belirlenmesinde önemli ve öncelikle ele alınması gereken ölçüt, işletmenin ilgili pazardaki payıdır. Pazar payının yalnız hâkim durumda olup olmadığının incelenmekte olan işletme açısından değil, bu işletmeye rakip olan, diğer işletmeler açısından da incelenmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; IBM-Türk ve Bildem'in yazılım geliştirme araçları pazarında hâkim durumda oldukları ve maliyetin altına satış yapmak suretiyle davacı şirketin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası ile 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle yapılan şikâyetin Rekabet Kurulu tarafından değerlendirilerek şikâyete konu THY ihalesinin incelendiği, yapılan hesaplamalardan, Bildem'in THY'ye ihalesinde, yazılımların alış bedelleri, bu ürünlerle ilgili verilmesi düşünülen eğitim, yerinde destek ve proje geliştirme hizmetleri ve diğer masraflar karşılığında oluşan maliyetlerin altında bir satış gerçekleştirmediği, THY ihalesinde konu edilen ürünlerle ilgili olarak IBM-İrlanda'nın yeniden satış amacıyla Bildem'e yaptığı satışlarda Bildem'in talebi üzerine özel bir indirim sağladığı görülmesine rağmen, bu indirim sonucunda oluşan satış bedelinin IBM-İrlanda'nın bazı diğer müşterilerine yaptığı satış bedellerinin altında olmadığını tespit edildiği, bu durumda şikâyet konusu davranışların 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlâl doğurabilecek nitelikte davranışlar olmadığı tespit edildiğinden, hâkim durum incelemesinin yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı, diğer yandan, Bildem'in THY ihalesinde maliyetlerinin altında bir satış gerçekleştirmediği anlaşıldığından, Bildem'in bu ihaledeki fiyatlandırma stratejisinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde ihlâl yaratacak bir davranış olarak da değerlendirilemeyeceği kanaatine varıldığı, hakkında önaraştırma açılan diğer teşebbüs olan IBM-Türk'ün ise, THY ihalesi kapsamında yapılan satış işleminde IBM-İrlanda ve Bildem arasındaki iletişime aracılık etmek dışında herhangi bir fonksiyonunun olmadığı, satış işleminin tamamıyla Bildem'in kendi ad ve hesabına gerçekleştiğinin tespit edildiği, bu nedenle IBM-Türk hakkında 4054 sayılı Kanun

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7697
Karar No : 2006/1235

kapsamında bir işlem yapılmasına gerek görülmediği tespit ve değerlendirmeleri ışığında dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenleme, hukukî süreç ve Rekabet Kurulu kararı ile dosyadaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; Bildem ve IBM Türk'ün rakiplerinin faaliyetini zorlaştırmayı amaçlayan bir davranışını gösteren herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılamaması, ayrıca Bildem tarafından THY'ye yapılan satışların bu satışlarla ilgili olarak oluşan maliyetleri karşıladığının, diğer yandan IBM-İrlanda tarafından Bildem'e yeniden satış amacıyla satılan yazılım bedellerinde belli bir indirim uygulanmış olmasına karşın, bu indirim miktarının IBM-İrlanda'nın diğer müşterilerine yaptığı satışların bedellerinden düşük olmadığına, IBM-Türk'ün de, THY ihalesi kapsamında yapılan satış işleminde IBM-İrlanda ve Bildem arasındaki iletişime aracılık etmek dışında herhangi bir fonksiyonunun bulunmadığının tespit edilmesi karşısında, IBM-Türk ve Bildem'in yazılım geliştirme piyasasında davacı şirket tarafından yapılan şikâyet çerçevesindeki faaliyetlerinin ve fiyatlandırma davranışlarının 4054 sayılı Kanun'u ihlâl etmediği sonucuna ulaşılarak davalı idarece tesis edilen işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 66,40.-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 01.03.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 39,90.-YTL
Posta Gideri : 26,50.-YTL
TOPLAM : 66,40.-YTL